

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 255 (2817) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Kommunista ellenes kiállítás Budapestén

A magyar történelem legvéresebb lapjai közé tartozik a bolszevista rémuralom néhány hónapja. Nemcsak azért, mert százak, jó, derék, dolgos, istenfélő magyarok pusztultak el a terror fiúk kezén, hanem mert ez a vörös téboly okozta megcsönkítésünk, húszéves nyomoruságunk, ezer és ezer ember vagyoni bukását, a dolgozó magyarok kezén amúgy is ritkán megforduló pénz elértéktelenedését, a gazdasági nyomor olyan mélységeit és borzalmaikat, amire addig soha senki gondolni sem mert.

Magyarország diadalmasan letépte magát a vörös vérszívó karjait. Felzabált a húszévi páratlanul diadalmas, verejtékes munka után végre ottartunk, hogy éledni kezdünk a húsz év előtti nemzetgyilkos hónapok csapásai alól. Határaink tágnak s ha szűkebb keretekben is, egész Európában Magyarország élelmészeti ellátása a legjobb, ez az ország Európa legkiegyensúlyozottabb állama

Mégsem céltalan, hogy a bolsevizmus ellen mi, magyarok is védekezünk. Csak az isteni gondviselés mentette meg az egész világot, hogy a rablásra, romlásra két évtized alatt tökéletesen felnevelt szovjet hadra rá nem rott hazánkra is. Az örökös készenlét soha nem volt szükségesebb, mint ma. Mindenkinél egy emberként kell felsorakozni a hazában a bolsevista mótely ellen, akárhová is rendelte a sorsa. A bolsevizmus soha nem jelentette a tömegek jólétét. hanem legelőször néhány idegenfajú vezér kénye kedvének, gyilkolási ösztöneinek kielégítését.

A bolsevizmus ezt a mindent leromboló, istentagadó, a családot leromboló munkáját fogja lélekbemarkoló képekben, bizonyítékokban a Budapestén, 1941. december 4—29. között megnyíló nemzetközi Antibolsevista Kiállítás bemutatni.

Megelevenednek előttünk az 1919. évi magyarországi vörös rémuralom szomorú emlékei, megcsodálhatjuk a Szegebről elindult ellenforradalom merész, életüket kockáztató férfainak útját a keresztény lelkiesség s ezzel együtt Szent István Magyarországa győzelméig. De helyet kapott a német, olasz, francia, spanyol, bolgár, finnországi kommunista rombolások, tömeggyilkosságok eddig nagyközönség előtt soha nem látott anyaga is. Németország diadalmas hadserege hadiszákmányait mutatja be, köztük egy teljesen épségben maradt GPU kinczókamrát, annak többszáz kinczóeszközét. A magyar hadsereg dicsőséges hadjáratának hadiszákmányait vonul fel, hogy ezzel az itthonmaradtak előtt is igazolja a magyar honvédség nagyszerű harci teljesítményét a nála százszor nagyobb szovjet ellen.

A magyar honvédség diadalmas útja a kis szegedi hadseregtől Galícia és Ukrajna félelmes erejű honvédségéig

A független és önálló magyar hadsereg méltatása a képviselőházban. Megkezdte a Ház a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását

Budapestről jelentik (MTI). A képviselőház csütörtökön délelőtt folytatta a költségvetés tárgyalását a honvédelmi költségvetés vitájával. Negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést Tasnády-Nagy András elnök, aki közölte, hogy a következő beszédmondókat jelentették be: MÉP: vitéz Csicsery-Rónay István és Turcsányi Imre; Erdélyi Párt: Botár István; MMP: Horváth Géza; Nyilaskeresztetes Párt: Makcsay Dezső; Független Kisgazda Párt: Bajcsy-Zsilinszky Endre; Szociáldemokrata Párt: Malasits Géza.

Vitéz Faragó Ede előadó ismertette a honvédelmi tárca költségvetését. — *Kegyelttel és háldval emlékezzünk meg derék honvédeinkről, — mondotta — akik vérükkel szentelik meg az új és jobb magyar élet kibontakozásának lehetőségét, egyben igen nagy szolgálatot tesznek az új Európának. A teljes tisztelet hangján emlékezzünk meg nagy szövetségeseink*

katonáiról, akik bajtársaink és testvéreink ebben a harcban. A honvédelmi tárca költségvetésének összege 664,5 millió pengő, azaz a tavalyival szemben 213 millió pengő többletet mutat. *Nincs okunk bizalmatlanságra, csüggedésre, ha a jövőt nézzük. Önbizalmat ébreszt bennünk, hogy a hosszú ideje háboruban álló nemzet talpra tudta állítani nagy hadseregét nagy áldozattal.*

Rámutatott ezután az előadó arra, hogy Gömbös Gyula óta minden magyar kormány megtette kötelességét a hadsereg fejlesztésében. A hadsereg nagy nemzetnevelő munkát végez, amely kiterjed a társadalom mindenrétegére. Az ifjúságnak a hadseregben való kiképzése gondoskodik arról, hogy az ősi magyar katonaszellelem eljusson mindenhová. Azt az egységet, amely jellemzi a hadsereget, át kell vinni az egész társadalomba. Beszédét a Ház minden oldalán nagy tetszéssel fogadták.

tos a katonai szellem ápolása. A költségvetést a legnagyobb bizalommal fogadja el.

ERDELY HALÁJA A HONVÉDSÉG IRÁNT

Mokcsay Dezső a páncélos és gépesített erők szaporítását sürgette. A nemzet örömmel vállalja a hadsereg fejlesztésére a nagy áldozatot, mert tudatában van annak, hogy Magyarország csak így őrizheti meg helyét a Duna-medencében. Pártállása miatt a költségvetést nem fogadja el.

Jodál Gábor erdélyi képviselő Erdély nevében fejezte ki halálját a honvédség iránt és Erdély szeretetét és áldozatkészségét hangoztatta. Meggyőződése szerint a honvédelmi tárca a legfontosabb. Fontos, hogy az ifjúság levente kiképzésére nagy súlyt helyezzenek. Kéri, hogy vonják be a levente képzésbe a világháborút átélő erdélyi tartalékos tiszteket is. A visszamaradtak hadisegély-kérését nem akarja külön figyelmébe ajánlani a honvédelmi kormánynak. Az a meggyőződése, hogy mindig megteszi a szükséges intézkedést, csak azt kéri, hogy ügyeljenek a segélyezés időpontjára. A belső frontnak ma ugyanolyan egységesnek kell lenni, mint a magyar hadseregnek a harctéren. A harctér mögött társadalmi különbség nélkül mindenkinél egyaránt lelkesedéssel kell kockáztatnia minden szellemi és anyagi javát. A költségvetést elfogadja.

A Kormányzó úr üdvözölte az olasz királyt születésnapja alkalmából

Budapestről jelenti a MTI.: A Kormányzó Úr az olasz király és császár születésnapja alkalmából a következő táviratban fejezte ki jókívánságait:

Királyi és császári felséged örvendetes születésnapja alkalmából fogadja legfőbb jókívánságaim kifejezését, amelyhez az egész magyar nemzet is csatlakozik. Isten áldását kérem felséged személyére, a dicsőséges uralkodóházra és az egész baráti olasz nemzetre.

Az olasz király és császár a következő táviratban köszönte meg a jókívánságokat:

Kérem fömméltóságodat, fogadja szívből jövő köszönetemet a kegyes jókívánságokért, amelyeket mind a saját személye, mind a magyar nemzet nevében hozzám intézni szives volt.

A társadalom és a hadsereg között többé nem lehet ellentétet szítani

Utána Horváth Géza szólalt fel, aki örömmel veszi tudomásul, hogy a honvédelmi miniszter felismerte a közellátás honvédelmi fontosságát. Felveti a kérdést, hogy a honvéd jóléti alapok kincstári vagyont jelentenek-e? Ha igen, akkor javasolja, hogy ezt a vagyont is kapcsolják ehhez és ebből létesítsenek különböző intézményeket megfelelő otthonokat a halott tisztek és altisztek özvegyei számára. A budapesti tiszt kórház felállítását helyesli és kéri annak továbbfejlesztését. Sürgeti a honvédségünk pótdíj- és legénységi járulékanak felemelését. A költségve-

tst nem fogadja el.

Csicsery-Rónay István méltatta a magyar csapatoknak a szovjet elleni harcát.

A független és önálló magyar hadsereg és a keresztény Magyarország megteremtőjének személye sugározza be azt az utat, amely a kis szegedi nemzeti hadseregből, Kárpátalja, a Délvidék, Galícia és Ukrajna félelmes erejű honvédségéig vezet.

A korszerű fegyverekkel való kiképzés nagy fontosságát fejtegette. Kérte, hogy építsenek korszerű gyakorlótereket. A társadalom és a hadsereg közt többé nem lehet ellentétet szítani. Fon-

A rendkívül érdekes kiállításra külföldről is nagyszámban érkeznek látogatók. A magyar nagyközönség és főleg a vidék látogatásának megkönnyítésére a MÁV félárú utazást engedélyezett, mely december 1—15. között van érvényben.

Magyarországot a sarlós kalapácsos vörös lobogótól nagyrészt a magyar vidék józansága, a magyar paraszt földszeretete, a magyar tisztviselő erkölcsi ereje s legfőképpen a magyar katona újra megtulált kardja mentette meg. A kiállítás rendezőségé-

nagyértékű nemzeti feladatot teljesít, amikor Szeder János országgyűlési képviselő indítványára és irányítása mellett ezt a kiállítást megrendezi. Amiképpen 1919-ben a szegedi MGVE keretében alakult meg az első ellenforradalmi csoport s MOVE vezetőik álltak a fehér hadsereg élére, úgy most is példátmutató a MOVE-nél ez az éles kiállítása. Biztosak vagyunk, hogy minden magyar egy emberként sorakozik fel a bolsevista-ellenes lüzdelmek zászlaja alá: Isten, Haza és a Család szentségének jelszavával.

Roosevelt diplomáciai vereséget szenvedett Finnországgal szemben

Litvinov repülőgépe még mindig nem érkezett meg Washingtonba

Churchill fontos szerepet szán a moszkvai angol nagykövetnek

Berlinből jelentik (Bud. Tud.): A külügyminisztérium körében a legnagyobb dícsérettel és elismeréssel nyilatkoznak a finn válaszlóra. Különös hangsúllyal utalnak arra, hogy a hárommillió ország ilyen bátorságot tanust Amerikával szemben. Általános az a vélemény, hogy Amerika minden polgára, aki elolvassa ezt a választ, azt a benyomást szerzi, hogy Roosevelt diplomáciai vereséget szenvedett. Finnország magatartásának következménye az lesz, hogy a legészakibb harctéren közdő szovjet csapatok nem válnak szabaddá és a murranszki vasut tovább is megszakadt állapotban marad.

Washingtonból jelentik (NTI): Az Associated Press jelentése szerint Hull külügyminiszter Finnországnak az Egyesült Államok emlékiratára adott választ a sajtóértekezleten úgy magyarázta, hogy Finnország kitér a tulajdonképpeni lényeg elől. A vitás kérdés az, vajjon a finnek a védelmi szempontból szükséges követelményeken túl is nyújtanak-e értékes segítséget a németeknek abban a törekvésükben, hogy zárják alá a vonalakat az Archangelszken és Murmanszon át vezető utakat, amelyeken hadianyagot szállítanak a Szovjetnek az angolok és az amerikaiak. (MTI)

BIZONYTALANNA VÁLT A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY MEGSZAVAZÁSA

Washingtonból jelentik az Esti Újság: Az NST jelentése szerint az amerikai hajók számára előírt haditerület megszüntetésének képviselőházi megszavazása különböző kérdések felmerülése miatt bizonytalanra vált. A képviselőház tagjainak egyrésze hangoztatja, hogy október hó 17-én csak azért szavazták meg a hajók felfegyverzését, mert biztosították őket arról, hogy az elnök nem kéri a haditerületek megszüntetését is. A demokrata csoport kiemeli, hogy az elnöknek először a sztrájk-kérdést kell tisztáznia, mielőtt a semlegességi törvényt megszüntetésével felidézni a háborút. A sztrájk-ügy azonban azal vált bonyolultabbá, hogy két szakszervezeti tisztviselő tüntetően ott hagyta az egyeztető bizottságot, amelyet a sztrájk kiküszöbölésére neveztek ki, miután a bizottság a kívánt szerződési kényszer ellen szavazott. Lewis az első választás elé került, hogy vagy kimondja szombat a bányászsztrájkot, aminek következtében az egész amerikai céltipar munkája megáll, mely az Egyesült Államok hadifelszerelésének 80 százalékát szállítja, vagy pedig felveszi a megkezdett harcot Roosevelt ellen.

Washingtonból jelentik (NTI): Az Associated Press jelentése szerint a semlegességi törvény módosításának a képviselőházban esedékes szavazása rendkívül kétséges kimenetelű. A kormány attól tart, hogy a módosítás ellen szavaz néhány olyan déli állam-beli demokrata képviselő is, aki eddig a kormány politikáját támogatta. A kormány hívei már azt javasolják,

hogy halasszák el a szavazást addig, amíg az eredmény biztosítottnak látszik. (MTI)

WASHINGTONBA KERÜL

A MOSZKVAI ANGOL NAGYKÖVET (?) Az Esti Újság írja: Zürichből jelentik: A Die Tat szerint Londonban olyan hírek terjedtek el, hogy a moszkvai angol nagykövetnek Churchill rövidesen fontos szerepet juttat a kormányban. Arról is beszélnek, hogy Halifax utóda lesz Washingtonban.

Londonból jelentik: (Reuter) A repülőgép, amelyen Litvinov, az új washingtoni szovjet nagykövet, továbbá a brit tájékoztatóhivatal vezetője és Steinhardt, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete utazott Amerikába, még nem érkezett meg Teheránba, ahová a Szamara és Kairó közti útjában meg kellett volna érkeznie. A tájékoztatóminiszterium szerint az időjárás igen kedvezőtlen és ezzel magyarázható a repülőgép késése.

Értekezletre hívta össze Anglia az arab törzsfőket

Rómából jelentik: (Stefani) A Popolo di Roma közli, hogy az angol kormány Kairóba értekezletre hívta össze az arab törzsfőket, akik közül csak kettő fogadta el a meghívást. Ennek ellenére az értekezlet rövidesen meglesz, néhány angol zsoldban álló arab részvételével. Anglia port hint a világ szemébe, mert azt akarja bizonyítani, hogy még mindig ura az arab világnak, holott a valóságban az arabok már tudni sem akarnak róla. (MTI)

Berlinből jelentik: (B. T.) Az indiai angol kormány, — mint Londonból jelentik — általános politikai kegyelmét tervezi. Az Indiával való megbékülés első lépésének szánták ezt az elhatározást. Az alkirály mellett működő végrehajtó bizottságnak, a tulajdonképpeni indiai kormánynak 8 tagja a politikai foglyok szabadonbocsátását kívánja, bár nincs biztosíték arra, hogy ezzel megnyitnák az utat a kívánt cél felé. A politikai foglyok közt van Nehru, Gandi után a legbefolyásosabb indiai politikus is.

Párizsból jelentik: (NTI) Angol gépek több ízben tüzeltek géppuskával olyan francia polgári személyekre, — akik cukorrépa-földeken dolgoztak. A tüzelések következtében három polgári személy meghalt, több megsebesült. (MTI)

Párizsból jelentik: (NTI) De Brinon nagykövete szerdán este az újságírók előtt gangszter támadásnak nevezte az angol repülő ujjabb módszerét, hogy válogatás nélkül rátörnek személyekre és polgári berendezésekre és géppuskával tüzelnek rájuk. A nagykövete tiltakozott a brit légierő ilyen eljárása ellen a visszautasította azt.

E hűstettek amelyekkel a londoni rádió még dicsekszik is, talán a Stalin által követelt nyugati offenzíva jelentik? — tette fel a kérdést. — A gangszter támadások nem értek el semmiféle katonai célt, azonban felnyitották a franciák szemét és megmutatták, hogy az angolok milyen eszközöket használnak. (MTI)

A francia Középhegységben zuhant le Huntziger tábornok repülőgépe

Vichyből jelentik: (NTI) Szerdán este 8 órakor hivatalosan közölték, hogy Huntziger tábornok, hadügyminiszter szerdán délután repülőgépszerencsétlenség következtében életét veszítette. A repülőgép további hét utasa, köztük Labusquiere miniszter polgári kabinetjének főnöke ugyancsak meghalt. A repülőgép rendkívül kedvezőtlen légköri viszonyok közt nyilván eltévedt és Le Vigannál zuhant. A tábornok repülőgépét 13 órára várták Vichyben. (MTI)

Vichyből jelentik: A hadügyminiszter tragikus halálára való tekintettel csütörtökön rendkívüli minisztertanács ült össze. Huntziger miniszter négy motoros repülőgépen szerdán szállt fel Algírban. Leszálltak a közbeeső marseillesi légikikötőben. Az utolsó rádiójelentést 12 óra 53 perckor adták le. 80 kilométerre Vichytől délnyugatra a francia Középhegység-ből. Mialatt minden megtekinték Vichyben a fogadására, a gép vnaiba zuhant és keutelen volt déli irányba

visszafordulni. A gépvezető minden bizonnyal merész fordulattal ki akarta vezetni a viharzónából a gépet, de kénytelen volt alacsonyra szállni és elvesztette tájékozódását. A francia Középhegység déli lejtőjén Le Brean mellett történt a szerencsétlenség, ahol a hegység helyenként eléri az 1300 méter magasságot. A zuhant gép porráégett. A holttestek közül csak hatot találtak meg elszenesedett állapotban, úgyhogy egyiknek sem sikerült megállapítani kilétét. A repülőgép órája délután 1 óra 3 perckor áll meg.

A szerencsétlenül járt Huntziger 62 éves volt. Diplomáciai küldetést teljesített 1939-ben Ankarában a francia-török katonai egyezmény létrehozása körül. 1939 szeptemberében átvette a francia második hadsereg parancsnokságát. Amikor Petain vette át a kormányt, vezetését megbízta Huntzigerrel, hogy vegye át a fegyveres erők irányítását. Ő írta alá a fegyverszüneti

Télen drága kincs a jó cserép-kályha, van még ott, hol? Ifj. Lukácsnál, Török Ignác-u. 70.

megállapodást 1940 június 24-én. Az állandó fegyverszüneti bizottság francia csoportjának élére is őt állította a tábornagy. Amikor Wiesbadenből visszatért, államtitkárrá nevezte ki Petain.

Egy halottja és 17 sebesült áldozata van a kisújszállási vonatösszeütközésnek

Nagyvárad. Saját tud. Ismeretes, hogy a Szigligeti Színház Nóra előadására Lehotay Árpád, a Nemzeti Színház művésze későn érkezett meg. Késésének oka az a vasuti szerencsétlenség volt, amely tegnap este Kisújszálláson történt.

A Budapestre Nagyvárad felé haladó gyorsvonat hibás váltóállítást következtében beleszaladt az állomáson veszteglő tehervonatba. Bár a gyorsvonat már csökkentett sebességgel haladt, az összeütközés ereje mégis nagy volt. A gyorsvonat mozdonya kezelőköcsijé és három másik személykocsijé lezuhant a pályastről. A tehervonat mozdonya is erősen megrongálódott, több teherkocsi össze-tört.

Az összeütközés következtében a tehervonat egyik fekezője meghalt. Eddig még nem érkezett hír további halálös áldozatokról. A sebesültek száma 17. A súlyosabb sebesülteket a kisújszállási kórházban helyezték el, a könnyebben sebesülteket első-ségélyben résztették az állomáson.

A gyorsvonat természetesen nem folytathatta útját. A szerencsétlenség színhelyén azonnal megindultak a helyreállítási munkálatok. Egyik munkatársunk, aki az éjjeli személyvonattal utazott Budapest felől Nagyváradra, a következőkben számolt be a látottakról:

— A szerencsétlenség színhelyén egész este és az éjjeli órákban világyfény mellett folyt az eltakarítás munkálata. A pályatestet sikerült annyira szabaddá tenni, hogy a későbbi vonatok akadálytalanul indulhattak minden irányban. A késő éjjeli órákig csak egy halálös áldozatról tudtak az állomáson is.

A nagyvárad vasutasok „filléres” estje

A Nagyvárad vasutasok „Turul” Dal- és Zenegyesülete vasárnap délután 5 órai kezdettel filléres műsort estélyt rendez az alműhely nagytér-mében. Színe kerül a „Juhász legény, szegény juhász legény” című 3 felvonásos énekes, táncos népszínmű. Közreműködnek: Szabó Károlyné, Hotorán Ducika, Jámbar József, Boros József, Kiss István, Mészáros Lajos, Héda Imre, Szűcs Rózi, Mező Margit, Mező Julianna, Sarkadi József, Schrádi Mihály, Baranyi József, Schmausz János, Aaracs Béla, Ságó Akurátni Andrásné. Rendező: Acher Jakab. Közreműködik a Dalárda. Kovács Győző tanár vezetése mellett. A műsor megváltása 40 és 60 fillér. A Vasutas Zenekart Vincze László vezényli.

Kercstől délkeletre elérték a tengerpartot a német csapatok

Roszlov előtt újabb fontos pontokat foglaltak el. — Amerikában egyre többet beszélnek Dakar, Martinique, az Azori, Zöldfoki és Kanári szigetek megszállásáról

Vezéri főhadiszállásról közlik a Német Távíráti Irodával: A véderőfőparancsnokság közli: A Krim-félszigeten a német és román csapatok kemény üldöző harcokban Kercstől délkeletre elérték a tengerpartot. A légiő továbbra is eredményesen bombázta Kercs és Szevastopol kikötőjét. Tulától délkeletre gyalogos és páncélos kötelékeink szétverték egy szovjet lavas hadosztályt. Igen sok foglyot és nagy zsákmányt ejtettünk. A német csapatok ellenállásán meggyőződve az ellenségnek az a kísérlete, hogy kitörjön Leningrádból. Az ellenség súlyos veresétséget szenvedett. Harci kötelékeink az arcvonal minden részén sikeresen támadták az ellenség hátsó összeköttetési vonalait. Moszkvát a légiő nappal és éjjel is bombázta. A vasúti berendezésekben súlyos kárt okoztak. A német légierő éjszakai támadásokat intézett Gorkij ellen. Az Anglia körüli tengerre szén német harci gépek a mára virradó éjjel bombatalálatokat értek el egy nagy kereskedelmi hajón. A Csatorna partvidékén öt brit gépet lelőtünk. Ellenséges gépek nem repültek be a Birodalom területére fölé. (MTI.)

(MTI) Az Ukrajnában folyó hadműveletek során a szövetségesek további fontos pontokat vettek birtokukba Roszlov előtt. A honvédsapátok harc területén csak jelentéktelen járőrscátározások voltak.

Nápolyt bombázták az angolok

Rómából jelentik: (Stefani.) A fegyveres erők főhadiszállása közli: Az ellenséges légiő újabb berepüléseket hajtott végre Dél-Olaszországban és Sziciliában. Vadászaink kedden délután Capri-sziget magasságában lelőttek egy ellenséges gépet. Ellenséges gépek az elmúlt éjjel több egymást követő hullámban támadást intéztek Nápoly ellen. A lakóházakban tüzek és károk keletkeztek. Hat személy életét veszítette. 30 megsbesült. Szicília felett négy, Olaszország felett négy gépet lelőtünk. Észak-Afrikában Tobruk és Sollum arcvonalán nem történt említésre méltó esemény. A Benghasi elleni légitámadás nem okozott kárt. (MTI.)

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkerepezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

Rómából jelentik: (Stefani.) Illetékes helyen kijelentették, hogy az angol tengernagyi hivatal által kedden este kiadott jelentés, amely szerint az angol tengeralattjárók hat olasz kereskedelmi hajót elsüllyesztettek a Földközi-tengeren, négy hajót pedig

megrongáltak, elejétől végig kitalálás. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Német harcigépek november 11-én a földön megsemmisítettek 20 repülőgépet, 21 gépet súlyosan megrongáltak. (MTI.)

Churchill még 1943-ban is folytatni akarja a háborút

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Történelmi segítségnyújtásról. Mint az Churchill az alsóházában nem volt hajlandó nyilatkozni a Szovjet számára történelmi segítségnyújtásról. Mint az angol hírszolgálat jelenti, Churchill ezt az elhatározását azzal okolta, hogy nem szabad az ellenség számára titkot elárulni. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol hírszolgálat szerint Churchill szerdán az alsóházban kijelentette,

hogy az angol kormányban és hadvezetésben semmiféle változtatásra nem kerül sor. Ha a küzdelem a német tengeralattjárók és a német légiő ellen szerencsésen folyik, amire jelenleg semmiféle határozott biztosítékot nem lehet adni, akkor úgy látszik, hogy 1943-ban sok hajó áll majd rendelkezésre, ami lehetséges teszi az angol haderőnek a háború olyan formában való folytatását, amire most nincs lehetőség. (MTI.)

Knox sötét lehetőségeket lát az Óceánon

Kansascitiből jelentik: (NTI.) Az amerikai vöröskereszt egyik propaganda gyűlésén Yates tengernagy kijelentette, hogy a Németország elleni tengeri háborúhoz újabb szigetek és pedig a Zöldfoki, a Kanári és Azori szigetek, valamint Martinique és Dakar megszállása szükséges. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (Bud. Tud. Knox tengerészetiügyi miniszter Prov-

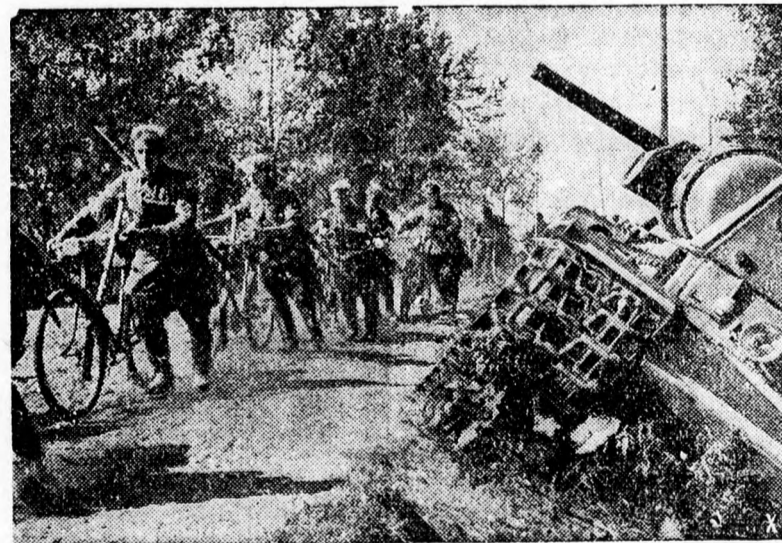
dencben a tengerészeti és kereskedelmi támaszpont felavatásán mondott beszédében kijelentette, hogy az amerikai népek tisztában kell lenni azzal, hogy komoly kérdések kerülnek rövidesen döntésre. Az Atlanti-óceánon fennáll a szükségessége a rendkívüli védelmi intézkedések megtételének, mert az óceánon sötét lehetőségek leskelődnek. (MTI.)

Csangkaisek üzenete Roosevelthez

Newyorkból jelentik: (NTI.) Az Associated Press szerint az Egyesült Államok hadügyminisztériuma a páncélos erők tagjaihoz körkérdezt intézett. Hajlandók-e egy páncélos hadosztályt a tengeren túl szolgálatot teljesíteni? A felelet csak igen, vagy nem lehet. A páncélos haderő tisztjei

megegyeztek, hogy ilyen körkérdezt intéztek hozzájuk. (MTI.)

Newyorkból jelentik: (Stefani.) A csunkingi kormány követe megjelent az amerikai elnöknel és egy okmányt adott át, amely valószínűleg Csangkaisek személyes üzenetét tartalmazza. (MTI.)

„Döglött” szovjet tank a német előnyomulás útjában

Lemondott a török hadügyminiszter

Londonból jelentik: (Reuter) Az ankarai rádió jelentése szerint a török hadügyminiszter és a szállításiügyi miniszter lemondott. Az új minisztereket már kinevezték. A két miniszter azzal indokolta meg lemondását, hogy ezzel meg akarja könnyíteni a Földközi tengeren elsüllyesztett török hajók ügyének kivizsgálását. (MTI.)

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter tárgyalásai az olasz vasutügyi miniszterrel

Rómából jelentik: (Stefani.) Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter szerdán délután tanácskozást folytatott a valutaügyi miniszterrel. A tárgyalásokon az olasz pénzügyminiszter és Csizik államtitkár is megjelent. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI) Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter és kísérete tiszteletére Máriaassy Zoltán kvirináli magyar követ a követségen szűkkörű villásregelit adott. A pénzügyminiszter azután Ostiába ment, majd a követ kíséretében látogatást tett Riccardo valutaügyi miniszternél, akivel hosszan és szívélyesen elbeszélgetett. Este Thaondi Revel pénzügyminiszter a Exelsior szállodában adott vacsorát a magyar pénzügyminiszter tiszteletére. A vacsorán pohárköszöntők hangzottak el.

Párizsba utazik Pétain tábornagy

A Mai Nap jelenti: Vichy jelentés szerint a Pétain tábornagy párizsi utazásáról szóló híresztelések szerdán komolyabb formát öltöttek. Jól értesült körök szerint valóban számolni lehet Pétain párizsi utazásával, bizonyos körülmények esetén még november folyamán. A tábornagy a német megszálló hatóságok meghívására utazna Párizsba és két hétig tartózkodna ott, mielőtt magasállású német személyiségekkel is találkozna.

Pénzügyi bizottság elé kerül az egeresi Centrálé ajánlata

Nagyvárad. Saját tud. A város üzemi bizottsága szerdán délután dr. Soós István polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen a folyó ügyeken kívül tárgyalták az egeresi villamosközpont ajánlatát is, Nagyváradnak árammal való ellátása ügyében.

A kérdést alaposan megvitatták, dr. Krüger Jenő és Megyeri Ferenc mérnök felszólalása után úgy határozott a bizottság, hogy amennyiben a szénbánya kérdése megoldódik és a villamosközpont vállalkozik a vezeték megépítésére, megkezdik az érdemleges tárgyalást. Az ügyet egyébként tárgyalja a ma délután összeülő pénzügyi bizottság is.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Herbert Tichy:

ALASZKA

Nem is olyan régen még csodálatos kalandok, aranyások mozgalmas életének, minden veszéllyel bátran szembenéző prémvadászoknak hazája volt az északamerikai kontinensnek ez a nagy félszigete. Itt nyult át egy időre az orosz óriás keze Amerika földjére, hogy azután néhány millió dollárért az Egyesült Államok szerezzék meg Alaszkát. Akkor azt hitték, Oroszország nagyszerű üzletet kötött, amikor ezt a szinte értéktelen földdarabot csengő amerikai aranyért cserélte el és az Egyesült Államokban is sokáig úgy érezték, különöset vettek a nyakukba ezzel a nagyon is kétesértékű új csillaggal, az Államok lobogóján.

Most pedig? Alaszka Kanadával együtt a jövő birodalma. Az emberek, akik valamikor a ködös történelem előtti időben a meleg éghajlat alól kezdtek lassan-lassan északra vándorolni, most eljutottak a sarkkörhöz és a technikai vívmányai életlehetőséget teremtettek számukra, ott, ahol nem is olyan régen még csak néhány elszánt kalandor lézengett a járhatatlan öserdőkben. Először az arany csábította oda az embereket, azután a repülőgépek összekapcsolta ezt az országot a világtérkép fontos pontjaival és ma a kontinensek közti légitforgalomnak legfontosabb átszálló állomása egy alaszki kisváros.

Herbert Tichy két évet töltött Alaszkában, megismerte az országot, lakóit, éles szemmel és kitűnő fényképezőgéppel figyelte, hogy mindarról, amit tapasztalt, izgalmasan érdekes könyvben számolhasson be. Könyvében elmondja Alaszka múltját és nem is képzelték, hogy ma, amikor a világháború újra az érdeklődés homlokterébe dobta a gyarmatbirodalmak keletkezésének és kifejlődésének jelentőségét, mennyire aktuális, tanulságos és milyen izgalmasan érdekes, hogy hogyan lett az eszkimók Istenhátamögötti földjéből értékes, nagyjavóvíj ország.

Tichy még látta a régi alaszki életnek minden jellegzetességét. Ismert prémvadászokat, akik kutyaszánon járnak, aranyásokat, akik fanatikus hittel turják a jég alól kibukkant földet, mint hiszik és remélik, hogy újra gazdag zsákmány lesz a kutatók jutalma. Utazott csónakokon a nagy alaszki folyókon, látta a halászatot, mindazt, ami Alaszkát még husz évvel ezelőtt is romantikus filmek és kalandregének kedvelt színterévé tette.

Azután leírja Tichy a mai Alaszkát és különösen sokat foglalkozik annak legérdekesebb figurájával, a pilótával. Az alaszki pilóta csodálatos keveréke a sportembernek, utóda azoknak a hátortengerészeknek, akik ismeretlen világtengereknek vártak neki és közben megbízható postás, helyettesíti a vasutat, sőt az újságot is, mert róptá-
ben bejárja a félvilágot és mint valaha a régi postakocsisok, ő is hordja a híreket.

Mesél az alaszki turistákról, akik a technikai vívmányai segítségével földi-
nek Alaszka hegyei közt az északi fény, őserdők csodálatos, glosszerek, minden képzelgetet felülmúló szén világvárosában.

Ezt a sokrétű, színes pompás földet írja le Tichy. Vértelű író és újságíró, aki meglátja mindazt, ami olvasóját érdekli és azt elevenen, érdekesen és mulatságosan írja le és amit leírni szavakkal nem tudott, arról művészi fényképekben számol be. Fiataloknak és felnőtteknek, akiket érdekel távoli országok élete, egyformán kedves olvasmánya lesz Tichynek Alaszkája.

A könyvet Singer és Wolfner adta ki.

SZEDERKÉNYI ANNA IRÓNÓ KITÜNTETÉSE. A Budapesti Közlöny legújabb száma közli, hogy dr. Párniczky Edéné, Szederkényi Anna írónőnek, a Magyar Anyák Nemzetközi Bizottsága intézőbizottsági elnökének önzetlenül kifejtett, eredményes szociális és karitatív tevékenységéért a kormányzó a Magyar Vöröskereszt Érdemkeresztjével adományozta.

Ui magyar élet indul a kisváros csöndjében

Nagy szerep, szép jövő vár a megújult kegyesrendi főgimnáziumra

II.

Nagykároly, november hó
A felszabadult Nagykarolyinak első gondolja és gondolata ősi kegyesrendi főgimnáziuma volt. A közel két évszázados kulturintézmény a megszállás után még néhány évig hősi küzdelmet folytatott léteért. 1923-ban zárták be kapuit. Akik ezt tették jól tudták, mit tesznek. Hiszen kulturközpontja volt az egész környéknek. Falai közé gyűjtötte a város és mező-szi környék ifjúságát egész nemzedékeket nevelt, tanított. Tudós, nagyműveltségű tanárai révén alakítója és irányítója lett a szellemi életnek. Igaz, hogy az további időben túlságo-

san elárasztották a zsidók, de hát akkor ez volt „az átkos korszellem.”

A felszabadulás után azonnal megjelentek a kegyesrendi atyák és hozzákezdtek a régi, hírneves gimnázium helyreállítási munkálataihoz. A gimnázium tavaly még mint állami gimnázium nyílt meg, igazgatója azonban az a dr. Schweighoffer János lett, akitől 1923-ban a gimnázium kapukulcsát elvették. Az iskola nem költözött vissza a régi helyére, hanem maradt ott ahová a románok az átvétel után áttelepítették. Ma is ebben az épületben van. Jelenleg azonban az iskola: „Kegyesrendi Főgimnázium” — az ami regem volt.

Nevét sem mondta meg. A könyvet egy kilenc gyermekes szegény ember kisfia kapta meg.

Ilyenek ezek a károlyiak. — mondja Kerkai igazgató ur.

De hány ilyen fogadást tettek és hányan feledkeztek meg róla? Bizony nem ártana néha erre gondolni.

Nagykarolyi iparosok az új é'iben

Tegnap már beszámoltunk a nagykarolyi kereskedők helyzetéről. Majdnem ugyanaz mondható el az iparosokról is.

Az iparosság az utóbbi időben három intézményt tartott fenn: az Ipar-
testületet, az Iparosóthont és az Iparosok Temetkezési Egyletét. Mindhárom intézmény fenntartotta magát a románok zaklatásaival szemben. Soktámadást, sok zaklatást kellett kivédeni. Minden eszközzel arra törekedtek, hogy ezeket az intézményeket kivegyék az iparosság kezéből, azonban, hála Istennek, nem sikerült.

A zsidóság elszaporodott ugyan a könnyebb iparágakban, de sohasem engedték szerephez jutni őket. Ebben a tekintetben hibátlanul működött az iparosság életösztöne. Sem nekik, sem a románoknak nem engedett.

Igaz, hogy a jelenlegi háborus helyzet miatt nehéz nyersanyaghoz jutni, de ami van, azt igazságosan, zavar nélkül osztják szét. A zsidóság itt sem talál külön utakat.

Az ügyvédek frontján is nagy változások történtek a felszabadulás után. A régi 30-on felüli létszámból csak 11 maradt. A 11 ügyvéd között van egy református zsidó, a többi mind magyar. Több fiatal is van közöttük, mind az új magyar élet harcosa.

Jellemző, hogy a nagykarolyi járásbírószágon is sok reparációs kérés-
tet adtak be. Az igazságos ügyek között az azonban sok erőszkolt is van. Ezekben a napokban érkezett meg a városba az új görög katolikus magyar lelkes, Zékán Gábor és Mára-marosszigetről. A nagykarolyi magyar görög katolikusok — ahogy itt mondják: a rutének — sokat harcoltak magyarságukért. Legutóbb a nagybányai görög katolikus püspökség fennhatósága alá rendelte őket és román nemzetiségű lelkesít kaptak. Ebbe sohasem akartak belemegugolni. Most sikerült ezen a helyzeten segíteni.

Az is a város érdekességei közé tartozik, hogy a városi kórház gondozását nagyváradi vincés nővérek vették át. Sok fennivaló volt az elhanyagolt kórházban, de a nővérek a náluk megszokott buzgósággal és áldozatossággal fogtak hozzá a munkához. Ma már közszeretnek örvendenek az egész városban.

Igy mutatkozik a csendes alföldi kisváros élete a felszabadulás első évében. Sok mindenről kellene és lehetne még írni. Azonban annyi is bőségesen bizonyíthatja, hogy a nehéz idők dacára a felszabadulás első évében új magyar élet indul a husz éves romokban.

POLYAR ISTVAN

Kis ludovikások a gimnáziumban

A gimnázium irodájában a jelenlegi igazgatóval, dr. Kerkai Józseffel beszélgetek. Tőle tudom meg, hogy a gimnáziumnak ebben az évben 420 növendéke van. A növendékeknek osztályszerinti megoszlása arra vall — az első osztályba 110 tanuló iratkozott be, — hogy ez a szám az elkövetkező években egyre növekedni fog.

Külön érdekessége a gimnáziumnak a „kis ludovikások” 40 fős csoportja. A régi gróf Károlyi-kastélyt tulajdonosa ugyanis felajánlotta katonatiszti pályára készülő diákok otthonának. Egyedülálló az egész országban, hogy kis kadettek szervezeti vezetés alatt álló gimnáziumban neveljenek. Ezzel kapcsolatosan tesszük fel a kérdést az igazgató urnak, milyen szellemet hagytak itt a románok a diákok között a fegyelem terén?

Cserkészlet, diákszövetkezet és könyvtár

Igen nagy sikere van a diákok között a cserkészletnek. Jelenleg 70 tagja van a megalakult csoportoknak. Ebből nyilvánvalóan arra következtethetünk, hogy a katonás fegyelem a magyar diáknak vérében van.

A diákok iskolaszövetkezete is szépen működik. Lelkiismeretesen vezetik a maguk kis ügyeit. Adnak-vesznek, csereberélnék. Ők maguk árulják a tiszorait is. Szépen keresnek ezzel. Természetesen a pedellus jogainak megcsorbításai nélkül. A diákoknak és a pedellusnak külön-külön megvannak a specialitásaik, amelyekkel kölcsönösen kiegészítik egymást. Megkérdelem Kerkai igazgató urat a régi könyvtár felől is. Érdekel, mert nekem is sok szép órát szerzett a régi

gimnázium diákkönyvtára. Láttam a huszas években, hogyan hordják szét, hogyan semmisül meg az az érték, amelyet nemzedékek szorgalma és áldozatkészsége gyűjtött össze hosszú évtizedek alatt.

Megtudom, hogy csak roncsaikban maradt meg és lehetett újra átadni rendeltetésének. A diákkönyvtár majdnem teljesen elpusztult. A tanári könyvtárból még maradt valami. Ujabbban az állam bőkezű ajándéka segítette a szükségén. A Tudományos Akadémia is nagyon sok szép könyvet küldött. Az új könyvtárat a közönség rendelkezésére is bocsátották. A város közönsége ki is használja az alkalmát és szorgalmasan látogatja a könyvtárat.

Szegény ember megható ajándéka

A város magyarsága egyébként szívügyének tekinti a gimnázium ügyét. Megható módon nyilvánult meg ez a szeretet abban a kis epizódban, amelyet Kerkai igazgató ur mondott el:

— Az idei tanév első napjában megjelent az igazgatói irodában egy szerény külsejű iparos ember. Letett az asztalra egy csomagot, amelyben tankönyvek voltak, egy elsőosztályos diák minden szükséges könyve, a következő szavakkal: még a románok idejében megfogadtam, hogy ha fel-

szabadulunk, minden évben megveszem egy kis diák tankönyveit. Fogadásom első részletét ezennel letörlesztem.

A szegény iparos ezzel el is ment.

Nagyváradi
A város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

A magyar társadalom egy emberként áll őrt, hogy megvédje az ország minden talpalatnyi helyét

Az angol rádió Magyarország elleni propagandája a képviselőház előtt.
A közigazgatás reformját sürgették a szónokok

Altalánosságban elfogadta a Ház a belügyi tárca költségvetését

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőház szerdai ülésén az előadó után az egyes pártok vezérszónokai szólaltak hozzá a belügyi tárca költségvetéséhez.

Baky László, a Magyar Megújulás Nemzetiszocialista Pártvezetőség vezérszónoka a bürokrácia túltengését bírálta és adatokat hozott fel a hibákra. Kérte a csendőrség és a rendőrség helyzetének javítását. A költségvetést elfogadta.

Hunyady-Buzzás Endre, a MEP első vezérszónoka elismerését fejezte ki a belügyminiszternek azokkal az intézkedésekkel kapcsolatban, hogy a községek segélyezésére a jövőben 11

és félmillió pengőt fordítanak. A köz-ségi tisztviselők annyira nagy munkát végeznek, hogy szinte elérkeztek már a teljesítőképesség határáig. Biztosítani kell a jegyzői kar utánpótlását. Decentralizálni kell a közigazgatást. A költségvetést elfogadja.

Maróthy Károly Nyilaskeresztes vezérszónok felveti az eszmét, hogy népvédelmi miniszteriumot létesítsenek. Felhívta a figyelmet arra, hogy sok orvosi állás betöltetlen maradt. Tanya-körzetek megteremtését kéri, valamint szükséglakások építését és a jegyzők anyagi helyzetének javítását. A költségvetést nem fogadja el.

csendőrség és rendőrség munkáját. Valótlan állítanak minősítette azt, hogy az árvizek pusztítása következtében rombadőlt 4000 és megrongálódott 10.000 ház helyreállítási munkája nem volt tökéletes. A költségvetést elfogadja.

A vezérszónokok után Mestő Zoltán volt az első felszólaló, aki Spák Iván egyes megállapításaira reflektálva hangsúlyozta, hogy Kárpátalja

A belügyminiszter felszólalása

Beszédében rámutatott arra, hogy valamennyi szónok beszédéből ki-csendült a közigazgatás reformjának sürgetése. A múlt évben kilátásba helyezte, hogy pár hónap alatt a törvényhozás elé hozza a reformot. Hogy ezt nem tehetette, nem rajta mulott. Az új követelményeknek megfelelő reform készen áll és rövidesen a Ház elé kerül. Kétségtelen, hogy a reformnak a decentralizálás irányában kell megtörténnie. Örömmel állapítja meg, hogy a családvédelmi alap eddigi munkájával szemben nem hangzottak el kritikák. A kormány nagy súlyt fektet a családvédelemre.

Ezután a falu közegészségügyi helyzetéről szólt, majd a társadalombiztosítás körül tapasztalható hibák orvoslását ígerte meg a miniszter. Az állampolgárság igazolásának ügyét odaadják az alsóbb hatóságoknak. Rámutatott arra, hogy az állampolgárság megszerzése körül igen sok visszaélés történt. Szigorú intézkedéseket helyezett kilátásba a visszaélések megszüntetésére. Ezután a visszacsatolt területek igazgatásának kérdésével foglalkozott a miniszter. Rámutatott arra, hogy ezeken a területeken a közigazgatás nagy nehézségekbe ütközik. Ez érthető is, mert nem voltak felkészülve a visszacsatolt területek igazgatásának ellátására. Ilyen módon kénytelenek voltak nem megfelelő embereket odaállítani. Az eredmény így nem is lehetett tökéletes. A hibák kiküszöbölésére az ottani tisztviselőket az anyaországba küldi, hogy ott kiképezzék őket. Nagy gondot okoz a tisztviselőutánpótlás biztosítása tekintetében arra, hogy a gazdasági élet a maga konjunktúrájával sok tehetséges ifjút szív fel. Kétségtelen, hogy a közigazgatási apparátus túl van terhelve.

Ezután az egyes felszólalásokra

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara fűzve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

kormányzói biztosa feladata magaslatán áll és teljes közmegegyezéssel végzi munkáját. Kérte, hogy nagyobb támogatásban részesítsék a többgyermekes családfejlátókat. A névmagyarosítási akciót gyorsítani kell. A költségvetést nem fogadja el.

Esső Sándor hangsúlyozta, hogy a közigazgatást egyszerűbbé kell tenni. A költségvetést elfogadja. Felszólalt még Szöllösy Jenő, aki a költségvetést nem fogadta el. Öt óra után a belügyminiszter emelkedett szólásra.

Barátságosan bánjanak a felekkel a köztisztviselők

Dr Paál Árpád, az Erdélyi Párt vezérszónoka megállapította, hogy Erdélyben szemmeláthatóan jelentős újjáépítés történt, amelynek mértéke különösen akkor szembetűnő, ha összehasonlítjuk a jelen helyzetet a román megszállás alatti állapotokkal. Hála tölti el az erdélyieket azért a tervszerű munkáért, amelyet a kormány egy év alatt Erdélyben végzett. Legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a csendőrség és rendőrség munkájáról. A továbbiakban a közigazgatás újjászervezését sürgette. Szükségesnek mondotta a közigazgatás fokozottabb decentralizációját. A közigazgatás javítása úgy érhető el, ha visszatér az élet forrásához.

Beszéde végén méltatta a Nép- és Családvédelmi Alap megszervezését. A költségvetést elfogadja.

Peyer Károly szociáldemokrata vezérszónok azt fejezte, hogy különösen a mai időkben rendkívül fontos volna, hogy a köztisztviselők barátságosan bánjanak a felekkel. A miniszter rendelkezésére álló eszközökkel hassanak oda, hogy ez így legyen. A közigazgatásban az intézkedéseket gyorsítani kellene. Sajnálatos említtette meg, hogy a fiatal orvosok nem akarnak vidékre menni. A Nép- és Családvédelmi Alapot örömmel üdvözlöli, de kéri, hogy se politikai, se pártcélokra ne használják fel azt. A költségvetést nem fogadja el.

Magyarország nem lesz többé öszirózsás forradalom, sem kommunizmus

Közi-Horváth József, a Keresztény Párt vezérszónoka szóvártotta a londoni rádióhoz azt a bemondását, amely szerint a háború utáni Európában a Csehszlovák-Lengyel konföderációnak vezető szerepe lesz. A bemondás utáni cseh nyelvű magyarázat szerint ebben az új elrendezésben Magyarország semmiesetre sem tarthatja meg azokat a területeket, amelyeket ajándékba kapott Németországtól. Erélyesen tiltakozik az ilyen beállítás ellen. A magyar erő és elszántság a biztosítja arra, hogy itt nem lesz még egyszer öszirózsás forradalom és nem lesz kommunizmus. A magyar társadalom egy emberként őrt áll, hogy megvédje az ország minden talpalatnyi helyét. A magyar nemzet nem ajándékba kapott területeket, hanem ezer év óta jogos tulajdonát szerezte vissza.

Ezután elismerő szavakkal szólt a csendőrségről és rendőrségről és ennek a két intézménynek a lehetőség határára belüli való megsegítését kérte. Sürgette a közigazgatás reformjáról szóló javaslat benyújtását. A költségvetést elfogadja.

Ezután Spák Iván, a kárpátaljai képviselők csoportjának vezérszónoka szólalt fel és annak fontosságát hangsúlyozta, hogy a kárpátaljai alantás végrehajtó szervek, továbbá a csendőrök is tudjanak magyar-országi nyelvet. A tisztviselők áthelyezésével kapcsolatban kérte a családvédelmi érdekek szem előtt tartását.

Nagyobb támogatást a többgyermekes családfejlátóknak!

Szabó Zoltán, a MEP második vezérszónoka a családvédelmi kérdésekkel foglalkozott és hangoztatta, hogy annak a jelszónak kell érvényesülni, hogy minél több egészséges embert. Sürgette a kórházak fejlesztését és felvetette a gondolatot, hogy nálunk is, mint Olaszországban, vessék be a tuberkulózis elleni biztosítást. Fontosnak tartja az állami gyermekvédelem korszerűbbé tételét. Szeder János, a MEP harmadik vezérszónoka elismeréssel szólt arról, hogy a zsidótörvény rendelkezése hatékonyan végrehajják. Méltatta a

válaszolóva kijelentette, hogy Spák Iván azt fejtette, mintha a ruszin nép gondozása nem volna megfelelő. A rutén nép az utóbbi két évtizedben soha sem volt olyan jó gazdasági helyzetben, mint ma. A kormány megmondhatja, hogy mennyit költ a Ruténföldre és mennyit ott a bevétel. A képviselő ur legyen nyugalom! — mondta a belügyminiszter, — hogy a kormány nem hord el pénzt a Ruténföldről. (Derűtség).

Eckhardt Tibor elítélését sürgeti az egyik szónok

A miniszter azután az orvoshiányról beszélt és rámutatott arra, hogy a visszacsatolt területen mutatkozó nagyarányú orvoshiánnyal kapcsolatban az a terv, hogy ezt a kérdést a honvédelmi törvény alapján a munkaszolgálat igénybevételével fogja megoldani.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a Ház többsége elfogadta a belügyi tárca költségvetését. Tasnády-Nagy András elnök indítványára a Ház úgy döntött, hogy legközelebbi ülését csütörtök délelőtt 10 órakor tartja és annak napirendjére a honvédelmi tárca tárgyalását tűzi ki. Ezután áttértek az interpellációkra. Több írásbeli interpellációra adott miniszteri választ olvastak fel, majd több szóbeli interpelláció hangzott el. Ince Antal interpellációjában Eckhardt Tibor elítélését sürgette.

LEMONDOTT A ROMÁN KULTUSZMINISZTER. Berlinből jelentik: A Délkeleti Hírszolgálat közli Bukarestből: Antonescu tábornagy, román államvezető elfogadta Rosetti tábornok, kultuszminiszter lemondását. (MTI.)

Női kabátok és bundák
szebbnél-szebb kivitelben
HEVESINÉL
Hlatky Endre utca 8.

SZÍNHÁZ

NÓRA

Bajor Gizi és Lehotay Árpád vendéjátéka a Szigligeti Színházban

Emlékezzünk a problémákra, amelyeket Ibsen drámája felvet? Ma is időszerűek s bizonyára mindig azok maradnak ezek a problémák. És abban a kiéleztettségben, amelyben a nagy norvég drámaíró színpadra vitte és amelyben az élet ma is szüntelenül felszínre dobja őket, sohasem fogják megtalálni megnyugtató megoldásokat. A házasság, az asszonyi lélek, a szerelem és a becsület nagy kérdései ezek; örök és végzetes ellentéteket fakasztók férj és feleség, nagylelkűek és sekélyesek, külszín és tartalom, törvény és erkölcs között. Mindenütt tragédiára vezetnek, ahol nagy jellem akad, aki adott társadalmi helyzetekkel, tényekkel és látszatokkal szembehelyezkedni kénytelen.

Nóra is úgy érzi, hogy nem tehet másként. Az asszony típusa ő, akiben kedves, de költséges játékszer, csecsebecsét, szórakoztató pacsirtát és mókuskat lát a férje, de aki sokkal több és sokkal több akar lenni ennél. Az asszony típusa, a látszólag könnyelmű, feületlen, de lelkében nagy értékeket rejtő asszonyé, aki a férfias helytállás csodáját várja férjétől az ő kétségbeesítő helyzetében, amit nem aldozathozással, éppen férje érdekében elkövetett vétsége idézett elő. De ez a csoda elmarad, sőt a megértőnek vélt életárs, a becsületes magasztos pózban, vádlóként támad rá, s ez arra a tudatra ébreszti Nórát, hogy idegen ember oldalán töltötte élete nyolc esztendejét, idegen embernek szült három gyermeket, akiknek ime a nevelésére is méltatlannak tartják őt. Ezért lélekben összeomolva új életet keresőn, éjnek idején otthagyja jölétét, családját akkor, amikor a véletlen kegyelme már elhárította felőle a közvetlen bűnhődés veszélyét.

Nóra alakját Bajor Gizi tüneményes művészete jelenítette meg. Messze kimagasló jelenség ő a mai magyar színtársulatban. A szenvedélyek legmélyén keletkező feszültségeket, az érzések nagy belső összecsapásait senki se tudja jobban érzékelni nála. Mindent megértünk, amit az író csak sejtetni is akar, anélkül, hogy a legcsekélyebb erre irányuló törekvés mutatkozna játékában. Minden mozdulatában, hangjának minden árnyalatában, a kifejezésekben, amelyek arcán olykor csak pillanatokra suhannak át, szintiszta élet tömörül s csodálatos átéltsége az emberiség örömeinek, fájdalomainak számtalan változatát hozza fel döbbenetes erővel és finomsággal a tudat alól. Nóra jellemének egyetlen mozaik szeme sem maradt játékában megvilágítatlanul. A szeleburdi, költséges asszonyka vidámsága, kedvessége, bája éppoly könnyedén mutatkozott meg mesteri alakításában, mint a kilátástalan helyzet kétségbeesése, a drámai ütközök között vergődő feleség önkínzó alakoskodása és végül a nagy kiábrándulás után erkölcsi támaszpontot kereső ember megrázó elhatározása. A közönség lélekzetét visszafojtva, halk kacajok és feltörő könnyek között figyelte Bajor Gizi játékát s szeretettel ünnepelte a külső megjelenésében is páratlanul megnyerő művésznőt.

Helmer szerepében Lehotay Árpád ragyogó művészettel játszotta meg a férji önzés, meg-nemértés és az üres

társadalmi formák szerinti becsületesség hordozóját. Az ál-szerelem és álgöngyöcség érzékeltesére mesteri eszközöket talált s felháborodásában és összeroppantásában egyaránt a legigazabb hangokat ütötte meg. A nagy színész-egyéniség lenyűgöző erejét éreztük minden jelenlétében s a közönség lelkes tapsokkal hálálta meg kivételes teljesítményét.

A budapesti Nemzeti Színház két nagy művészeinek méltó partnerei voltak Sármássy Miklós, Barys Béla és Bartók Julia, a Szigligeti Színház együttesének kiváló tagjai.

Különösen felejthetetlen volt Barys Béla alakítása, aki a züllés lejtőjére került, de vad eltökéltséggel felkapasz-

kodni igyekvő Günther nevű szerepét játszotta tökéletesen. Ez a sokoldalú, szemlátomást fejtető színész, akinek annyi kitűnő epizód-alakítását ismerjük, most első ízben mutathatta meg tehetségét nagy és jelentős szerepben. A dráma bonyodalma az ő alakjára épül itt, s Barys Béla alakító ereje sehol sem lankadt a nehéz feladat alatt. Már színpadra lépésével éreztetni tudta, hogy ő képviseli a főalak sorsában a végzetet, s végig kifejezésre tudta juttatni ennek minden féltelmetességét. A közönség több ízben is nyiltszini tapsokkal jutalmazta.

Sármássy dr Rank szerepében nagy átgondolással, a komoly, lehiggadt színész közvetlenségével kapcsolódott bele az együttesbe és Bartók Juci rokonszenves, melegiangu Lindné volt, aki jelentős mértékben járult hozzá a sikerhez.

A nagyváradi közönség elismeréssel fogadja Putnik igazgató igyekezetét, amely az ország legnagyobb színművészeinek vendéjátékával ily rendkívüli színházi estékhez juttatja őt. (*)

A „Második felidő” epizódfigurái

A színtársulat lázasan készül az első nagyváradi futballvígjáték ősbemutatójára. A próbák már folynak a szerző Sármássy Miklós irányítása alatt. Az előadás esemény lesz. Jóismerősöket lát viszont a közönség a színpadon, — a NAC indulót éneklő Nacistákon kívül is. A remek epizódfigurák sorából kiemeljük a következőket:

Az edző: Önmagától el van telve. Nélküle nem győzhet a csapat. Ha pedig veszít — nem hisz szemének. — A kitűnő humoru Solymosi játéka. Van egy duettje Jurik Julcsival: remek.

Az intéző: Mindenütt jelen van. Mindenről tud. Kozma játéka. Csak az bántja, hogy öbelé nem szerelmes senki.

A csapat-lány: Mancsi. Mind az öt csatárba szerelmes. Bárhová megy a csapat, velük utazik. Jobban ért a futballhoz, mint a szövetségi elnök. Remek „bemondásai” vannak. Jurik Julcsi alakítja.

Manó, a vezérdrukker. Sovány alak, akit az erősebb szél elfúj. Mégis mindenhez hozzájárul és ő magyarázza meg a centernek, hogy ebben vagy abban a helyzetben mint kellene tennie. A pompás humoru Ross József játéka.

A többiek: a futballbíró mérkőzés előtt és után, az „elfogulatlan” sport-hírlapíró, a drukker rendőrtiszt (Delly), a szurkoló betörő (Berengh), a futballrajongó nyomdász. Ebben a darabban minden szereplő szurkol valamelyik csapatért.

Az elnököt maga a szerző: Sármássy Miklós játéka. Civilben: vállalati igazgató. Vajjon kire hasonlít?

A két férfifőszerepet Márky és Bakos alakítják. A lányt pedig, akiért a két csatár harcol — a bájos Koltay Aranka

Színházi iroda közleményei:

— Ma délután a Vigözvegy megy egységes helyárral. Minden földszinti jegy 1.20, minden emeleti 60 fillér, páholy 6 pengő.

— Bajor Gizi és Lehotay Árpád vendég szerepelnek csütörtök este a Nórában.

— A bukaresti kalandot pénteken újítja fel a színház. A darab a román megszállás alatt játszódik Nagyváradon, majd a boldog felszabadulással végződik. A bukaresti kaland egyelőre

pénteken, szombaton és vasárnap este van műsoron.

— Hajnalodik megy szombaton délután olcsó helyárral.

— Limonádé ezredes, ez a mulatságos békebeli katonaperett megy vasárnap délután olcsó helyárral.

A Kolping-Egyetértés Sportegylet táncestélye

Folyó hó 15-én, szombat este pontosan fél 9 órai kezdettel tartja a Róm. Kat. Legényegylet kebelében működő Kolping-Egyetértés Sportegylet jótékony célú műsoros táncestélyét az egyesület helyiségeiben, Gr. Teleki Pál-utca 9. szám alatt. Az estély rendezőségének minden igyekezete oda irányul, hogy az egyesület tagjainak és azok vendégeinek egy kellemes estét szerezzen. Lesz tombola, világpósta szépségverseny és más kellemes meglepetések. Az estély műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Dr Popity János ügyvéd. 2. Magyar toborzó. Tánccalja: Surányi Mimi. 3. Magyar nóták, éneklő: Sándor Edit. 4. Tele van a város akáca virággal. Énekes vigjáték két felvonásban Irta és rendezte Kárpáti M. Géza. Előadják az egyesület jóhírű műkedvelői. 6. Himnusz Éneklő a közönség. Műsor után tánc a hajnali órákig. Felkérjük a hölgyeket, hogy lehetőleg magyar ruhában jelenjenek meg.

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cikluszlovárnóból misszió apácává lett

Beáta nővér életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb eseményt alalmazt tar olvasója elé ez a bá mulatos életrajz. Hősies bátorsággal val mindenrészben csodaalkozást apostoli lelkületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki

Ara 3.40 Pengő

A népművelési színházi előadások

során 17-én, hétfőn este 8 órakor a Piros bugyellárás népszínmű kerül műsorra. Egységes helyárral: földszinti és páholyülés 1 pengő, erkélyülés 50 fillér, állóhely 30 fillér. Kedvezményes jegyek naponta 11—13 és 18—19 óra között a Népművelési Titkárság Hivatalban Hitler Adolf-utca 15. sz.) hétfőn este a színházi pénztárnál rendez áron válthatók.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalék engedmény

Lakás

Butorozott szobát keres urileány, kereszény családnál. Cimek beadandók

Kiadó 1 magánház, 4 szoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel, esetleg azonnal. Cim: Gorove István-ut 10. 718 Gielné, Baia-szár 9. 717

Különbejáratt butorozott szoba kiadó Csáky-u. 6. udvar felől II. em. 721

Két üres szoba azonnalra kiadó. Rákóczi-ut 15. II. em. 722

Kiadó egyszobás garconlakás. Gerlicy-u. 8. 694

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár hasznátruha üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas aron veszek, órát, ékszerert javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi ut 19.

Bösendorfer zongora eladó. Feszty Árpád-u. 32. 720

Sötét diófa íróasztalt keresek megvételre Dobay-Könyves ügyvédi iroda Szaniszló-u. 4. 714

Régi árban, jóval olcsóbban, mint a hazaló ügynökök által eladott Herendi és más porcellán készleteket, valamint a napokban megérkező Rosenthal világmárkás étkészleteket kizárólag Tompa Ferenc öskereszény porcellánüzletében, Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. alatt szerezhetik be.

Eladó esetleg bérbé is vehető 4 holdas szőlő lakással, istálló, gazdasági udvar és felszereléssel. Cim: Gorove István-u. 10. 718

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olcsón Simon István könyv-papírüzletében Bémer-tér 3. Tel. 26-45.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok-at

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Keresek szép fekete vagy szürke női télikabátot molett alakra. Cimeket a kiadóba kérek. 716

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órás és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Gyümölcsfák minden fajban a Viktória kertészetben kaphatók. Nagyvárad, Balassa-tér 18. 675

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgőgépén. Nagyvárad. Szilágyi Bazzó-utca 5. szám.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
félévre 15, egy óra 250 pengő
Postatakarékpénztári csekkzámlánk
száma: 72.301.
Késiratokat nem adunk vissza.

A Kormányzó úr a teljes gyógyulás útján

Budapestről jelenti a Magyar Távt. Iroda: A Kormányzó Ur egészségi állapotáról szerdán a következő jelentést adták ki:

A Főméltóság Ur állapotában a javulás zavartalanul halad, csak még pár napi nyugalomra van szüksége. Több jelentés kiadására nincs ok.

Budapest, 1941 november 12. este 7 órakor.

Szöllősy, közkörházi főorvos

HITLER MELEGHANGU TAVIRATBAN ÜDVÖZÖLTE AZ OLASZ KIRÁLYT. Berlinből jelenti a NTL: A Führer az olasz király születésnapja alkalmából jókívánságait a következő táviratban fejezte ki: „Felsőgednek születésnapja alkalmából a legszívvelősebb jókívánságaimat fejezem ki. Felsőged személyes jóléte iránt kifejezett jókívánságaimhoz hozzáfűzöm a közös fegyvereink győzelmébe vetett hitemet és a szövetségeseink olasz nép további boldogulására és felvirágzására irányuló óhajátomat.

Műsoros „Honvéd-cigarettanapot” rendez a Nemzeti Munkaközpont szabaddiszervezete. Nagyvárad. Saját tud. A Nemzeti Munkaközpont „Beccsüld a munkát” Szabaddiszervezetének tanácsa megbeszélést tartott. Az értekezletet Szabó János elnök, felsőházi tag indítványára elhatározta, hogy a legközelebbi vasárnap műsoros délután keretében úgynevezett „Honvéd-cigarettanapot” rendeznek. Belépti díj nem lesz, helyett filléres gyűjtést rendeznek, amelynek bevételéből nyomban az elszámolás után cigarettát vásárolnak s azt a harctéren küzdő katonáink részére történő továbbítás céljából átadják a katonai parancsoknak. A műsor összeállításával az értelmiségi keretet s a műkedvelő gárdát biztalt meg. Elhatározta még az értekezlet, hogy a szabaddiszervezet kéthetenként összeül az előadódó kérdések megbeszélése s a legközelebbi munkarend összeállítása céljából. A vasárnapi „Honvéd cigarettanap” műsorára legközelebb visszatérünk.

SZOMBATON ESTE BÖRMUNKÁSOK BÁLJA. A Nemzeti Munkaközpont nagyváradai bűripari csoportja szombaton este pontosan 8 órai kezdettel a Zombor városának felajánlott Országzászló ünnepélyével kapcsolatosan, műsoros táncestélyt rendez, melyre magyar testvéri szeretettel mindenkit meghív. Tekintettel arra, hogy éjjel 1 órakor záróra van, pontosan kezdjük a műsort.

Megtartotta első ülését a szakirányú tanonciskola felügyelőbizottsága. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai szakirányú tanonciskola felügyelőbizottsága csütörtök délben tartotta meg első ülését, dr. Soós István polgármester elnöklésével. Madarassy Gyula igazgató beszámolt a tanonciskola eddigi munkájáról, ingó vagyonáról és bejelentette, hogy a miniszterium 100 ezer pengő költséggel már ki is adta a félbemaradt tanonciskola munkálatai befizetésére a megbízást.

ADÓHIVATALI KINEVEZÉSEK
A Hivatalos Lap legújabb száma közli, hogy a pénzügyminiszter Szócs Zoltán Jenőt, Oláh Gézát a nagyvárad-i forgalmi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű forgalmi adóhivatali gyakornokokká kinevezté.

Hathónapot kapott a lakástozogató bejárónő. Nagyvárad. Saját tud. Kucsora Vilmosné Szilágyi Julianna egy honvédtiszt lakását gondozta, mint bejárónő. A honvédtiszt távollétében 261 pengő készpénzt és ékszereket lopott. A tolvaj takarítónő a törvényszék elé került, amely egy rendbeli folytatlagosan elkövetett lopás miatt a vádlottat 7 hónapi börtönre ítélte. A büntetés megkezdésére, tekintettel az aszszony családos állapotára, január 11-ig az ügyész haladékot adott.

UJJÁALAKUL A NAGYVÁRADAI VASUTASOK TEMETKEZÉSI OLVASÓ EGYESÜLETE A nagyvárad-i Vasutasok Temetkezési Olvasó Egyesülete a MÁV igazgatósága engedélye alapján november 29-én d u 2 órakor a volt MAVOSZ termében tisztújító közgyűlést tart, amelyen alapszabályt is módosít és amelyre mind azoknak a régi tagoknak megjelenését kéri, kik az 1919 évben az egyesületnek tagjai voltak valamint azokat a minden szolgálati ághoz tartozó kartársakat is, kik a jövőben az új egyesületnek tagjai kívánnak lenni. A V. T. O. SZ régi díszszólistáját is visszahozza Nagyváradra és az Egyesület dísztermében helyezi el.

Ahol a tikkadt sivatag a hős Földközi-tenger ölébe hajlik és az új Európa az ősi Afrikával ölelkezik, játszódik le
MARLENE DIETRICH egyetlen ideai filmóriása
BIZSU
A filmek csodája és a csodák filmje! Zene! Humor! Elegancia!
Bemutató csütörtökön az **APOLLO**-ban.
2 Walt Disney színes pótkép: **Vizalatti kabaré, Donald golfjátéka.**

Árdragítók a nagyvárad-i törvényszék előtt. Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délelőtt tárgyalta a törvényszék dr. Kolozsvári-tanácsa az újabb eljárás alá vont árdragítók ügyét. A gyorsított eljárás alapján a törvényszék 50 pengő pénzbírságra ítélte ifj. Svecskó János szalárdi földművest, mert a kukorica mázsáját 22 pengő helyett 25 pengőért adta el Kiss Benjámin várad-i lakosnak. — Ugyancsak 50 pengős pénzbüntetésre ítélte a törvényszék Kis István biharvajdai földművest, mert a szemes tengerit 30 pengős árban kínálta és adta el 20 pengő 95 filléres ár helyett. Mindkét ítélet jogerős. A további tárgyalások során több vádlott ügyében bizonyítás kiegészítését rendelte al a törvényszék.

Teadélután az Ujságíró Otthonban az árvaházi gyermekek javára. A nagyvárad-i Lőrántffy Zsuzsanna Egyesület lelkes asszonyai az utolsó simítást is elvégezték, hogy az Ujságíró Otthonban a vasárnap délután 5 órakor kezdődő tea-délután a legjobban sikerüljön. Ezt a teadélutánt az árvaházi gyermekek cipővel és harisnyával való ellátása érdekében rendezte a Lőrántffy Zsuzsanna Egyesület. A tea-délutánra a rendezőség külön meghívót nem küld, de ezután hívja meg a szerető szívű embereket. A műsor ez lesz: 1. Dr. Hlatky Endréné megnyitó beszéde. 2. H. Csighy Ella magyar népdalokat énekel, Schuller Márta zongorakísérettel. 3. Balajthy Jenőné modern verseket szaval. 4. Dr. Barsay Károly vm. t. főügyész külföldi utitálményeit mondja el. A műsor megváltása és a tea, a velejáró süteménnyel együtt — tekintettel a cipő és harisnya mai árára — 2 pengő. Az ezenfelüli szíves adományt köszönettel fogadják és hirtalpigal nyugtázza a Rendezőség.

RENDŐRFELÜGYELET ALATT MARRADT A CERNADRÁGÍTÓ STEINER JENŐ. Nagyvárad. Saját tud. Megírjuk, hogy Steiner Jenő gyárigazgatót, cernának zügforgalomba árdragítás mellett való vásárlásáért rendőri felügyelet alá helyezték. A vidéki főkapitányság az elsőfokú határozatot változatlanul hagyta.

Dr. Popper Ákosné Pinkász József ellen indított perét tárgyalja a törvényszék

Nagyvárad. Saját tud. Az a miniszterelnöki rendelet, amely az ingatlan visszapereleési ügyekben intézkedik, módot ad a román megszállás alatti gazdasági kényszer alapján kötött bírói megállapodások felülvizsgálására. Csütörtökön délelőtt tárgyalta dr. Kiss István polgári egyes bíró az első ilyen ügyet. Ismeretes, hogy dr. Popper Ákos bankigazgató öngyilkossága után annak özvegye pert indított az Egyesült Bank, illetve Pinkász József bukaresti bankár ellen. A tényállás ugyanis annak idején a következő volt:

Dr. Popper Ákosnak szerződése volt a bankkal, amelynek értelmében halála esetén özvegye 700.000 lei végkielégítést és 2100 lei havi járandóságot kap halála végéig. A bank nem tartotta be a szerződést, és a bíróság 42.000 lei hátralékos követelés és 42.000 lei havi nyugdíjat állapított meg az özvegynek. Pinkász akkor megfenyegette az özvegyet, hogy a Semmitöszéknél intézi el az ügyet és végül semmit sem fog fizetni. A fenyegetés hatására alatt dr. Popper Ákosné 200.000 lei végkielégítésben egyezett ki.

A csütörtöki első érdemleges tárgyaláson az egyesbíró az ügyre vonatkozóan tanúk kihallgatását rendelte el.

Egy izgalmas színházi éjszaka

Nagyvárad. Saját tud. Szerda este már nyolc óra előtt zsúfoltság megélt a Színházi színház nézőtere. Estélyi ruhás hölgyek és urakkal volt tele az előcsarnok is, amikor beléptünk. Már az első lépésnél megütötte a fülünket a hír:

Lehotay egy órai késéssel érkezik. kilenc óra előtt alig kezdődik meg az előadás. Rohanva azonnal a színpadra rohamunk, ahol megerősítették az értesülést. A színházi öltöző környéke hányabolyhoz hasonlított. A színészek csoportokba verődve tárgyalták az eseményt. A színházi irodában nagy hallgatás uralkodott. Jurik Julecs és Sár mássy menyasszonya ülték egymás mellett, nem sokára megérkezett Putnik Bálint igazgató és ezeket mondotta:

— Kellems hírt közölhetek. A vonat jelenleg Püspökladányban állodgall, amely mintegy hatvan kilométerre van ide. Tehát reményünk van arra, hogy tíz óra után megkezdhetjük az előadást.

A bejelentése érthető megdöbbenést váltott ki. Sár mássy Miklós főelőadó, a lehetségeseken lörte a fejét. Mindenki segített neki, de nem tudtak megoldást találni. Putnik közben felhívta a püspökladányi állomást, ahonnan közölték vele, hogy a vonat baleset következtében az állomáson vesztel. Az egyik forgalmista vállalkozott arra, hogy végigjárja a vonattal és megkeresi Lehotay Árpádot. Közben a vonatot tartani kellett. Idegőző percek teltek el, mert állandóan érkeztek hírhözök, akik a közönség hangulatáról tájékoztatták a direktiót. Sár mássy Bajor Gizit illetően tett megnyugtató kijelentést. A telefonos kísérszóny perccenként beszólt a kagylóba s a jelenlévők mindig azt hívták, hogy régre Lehotay jelentkezett. Végül, aki a kagylót jartotta, már nem is merre mondani, hogy „halló” egyszerűen csak bémondta, hogy beszélünk. A helyzet

ugyanis az volt, hogy kerestettük Lehotay Árpádot a vonatban, de mindnyáján reméltük, hogy nem találjuk ott, mert már régebben autóba ült és útban van Várad felé.

Mintegy negyedóra várakozás után végre ismét jelentkezett Püspökladány s közölte, hogy jön Lehotay. El lehet képzelni, mily kellemes hír volt ez. Szerencsére azonban kiünni, hogy Lehotay Árpádnak veletlenül ugyanazon a vonaton utazó barátjáról van szó, aki elmondotta, hogy Kis-ujszálláson kisebb baleset érte a vonatot, de Lehotay azonnal gépkocsit szerzett s elindult Várad felé.

Ez félhalkor történt. Ekkor elkezdtünk számolgatni, hogy mennyi időre van szükség, hogy Váradra érkezzen? De hiszen akkor már régen meg kellett volna érkeznie. — kiáltottunk fel egyszerre. Elhőz már attól félünk, hogy autóbaleset is történt. Közben Sár mássy Miklós kiment a vasfüggöny elé és a telefonon szerzett értesülést közölte a közönséggel, amely meglepően nyugodtan és higgadtan viselkedett a mintegy háromnegyedóra várakozás dacára is.

A színpadi feljáróhoz néhány színezett állított az igazgató s mi pedig szétszóródtunk a közönség között, hogy megnyugtassuk a hír valódságról s arról, hogy Lehotaynak minden percében meg kell érkeznie. Még öt perc sem telt el s Lehotay Árpád meg is érkezett gépkocsijával. Sár mássy Miklós most már boldogan jelentette a közönségnek, hogy az előadás öt perccel belül meg is kezdődik.

Amikor aztán felgördült a függöny, Putnik Bálint boldogan sóhajtott fel:

— Na ezt szerencsésen megusztuk. A polgármesteri páholyban pedig dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester, akik talán a legjobban drukkoltak, boldog mosollyal ültek le helyükre.

(Bys.)

<p>Belvárosi mozgóban Csütörtökön utoljára: Két szerelmes óra Péntektől: Akit elkap az ár</p>	<p>Tel. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1 MA Az első bál a legkiválóbb orosz tárgyú katona dráma. Olga Tschechova, Mária Andegast, Peter Petersen, Hans Schait Schobinger.</p>	<p>Apollo filmszínházban csütörtökön indul BIZSU Trópusok izzó szenvedélyű világában játszódik le Marlene Dietrich különös szerelmének története. Világvárosi kiegészítő műsor 2 Walt Disney színes pótkép.</p>
<p>CASINO mozgó november 13-tól, csütörtöktől CASINO mozgó november 13-tól KISS FERENC parádés szerepe</p>		
<p>1914-1919 SARAJEVO 1914-1919</p>		
<p>Magyar lány Tasnády Mária,</p>	<p>Orosz vőlegény Timár József.</p>	<p>Magyar hadnagy Vértes Lajos Izgalommal telítve. Romantikus a bátorság és hazaszeretet himnusza. Fényes kísérelő műsor.</p>

Tilos vendéglőkbe, élelmiszerüzletekbe kutyát bevinni

Nagyvárad thj. város I. fokú közigazgatási hatósága 37841. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Ismétlően előfordult, hogy egyes nagyváradai éttermekbe, vendéglőkbe, hentes és mészáros üzletekbe kutyákat vittek be, sőt egyes esetekben azokat a fenti helyiségekben etették is. Mivel az olyan helyiségekben, ahol élelmiszerek előállításával vagy árusításával foglalkoznak, a kutyák jelenléte közegészségügyi szempontból nem kívánatos és adott esetekben súlyos betegségeknek válhatnak okozóivá, az összes nagyváradai vendéglők, éttermek, kávéházak, cukrászdák, hentesek és mészáros üzletek, szatócsok, valamint egyéb élelmiszerek forgalombahozatalával vagy előállításával foglalkozó üzemek, vagy üzletek tulajdonosait kötelezem, hogy legkésőbb folyó hó 25-éig üzletükben „A helyiségbe kutyát bevinni szigorúan tilos” feliratú táblát függesztesse ki jól látható helyen. A táblának legalább 25x35 cm nagyságúnak a betűinek pedig legalább 3 és fél cm magasságúnak kelle lenni. A táblának a megadott határidőre történő kifüggesztését ellenőriztetni fogom.

Új tűzharcosok

A nagyváradai Tűzharcosok főcsoportjának elnöksége felkéri az alantí Tűzharcos és Katonaviselt bajtársakat, hogy igazolvány-jelvény és tagdíj címén 450 pengőt lefizetni sziveskedjenek, miután felvétel iránti kérelmüket a Magyar Tűzharcos Szövetség Országos Központja elfogadta:

Tűzharcosok: Medve György, Balogh Zsigmond, Nagy Lajos Biharpüspöki, Kiss Ferenc, Fekete Ferenc, Bakó Sándor, Bátorfi Gyula, Dobai József, Kacsándi Lajos, Garazi Lajos, Farkas László, Vass Árpád, Vásári Sándor, Janos, Toth Sándor, Hanga Sándor, Jeskó Sándor, Szabó Mihály, Németh Antal, Gerendai Károly, Tóth Bálint, Raska László, Papp Demeter, Kesztau Szücs Lajos, Farkas Sándor, Nagy János, Jámbor Ferenc, Széll János, Varga Sándor, Mad. Imre, Zsib István Orbán Károly, Szathmáry Lajos, Balogh László, Kertmezi József, Fábrián Sándor, Bakó Gyula, Szücs György, Diószegi Sándor, Balogh István, Fazekas Sándor, Széll Sándor, Pogány Tivadar, Erdős Lajos, Bordás Antal, dr. Tombory Béla, id. Kállay István, Berceky Gyula, Derecskei Lőrinc, Zakariás Károly, Németh Imre, Berceky Dániel, Ladik Pál, Sinoros Szabó Lajos, Bodó Gyula, Millé Károly, Fekete István, Kiss Károly, Törő János, Pus-

kás Lajos, Turkus Lajos, Szabó Sándor, Szabó Sándor szkv., Muszka Ferenc, Balogh Zsigmond, Cs. Nagy Zsigmond, Török Ferenc, Daróczy Bálint, Kiss Árpád, Bittó Lajos, Oswald Jakab, Nagy Károly, Csordás Gyula, Tóth Mihály, Szöke Gábor, Kolozsvári Ferenc, Kabaj Sándor, Rigó János, Kiss László, Tarczali József, Szabó Lajos, Kiss Gyula, Bezgedi Ferenc, Balkus Mihály,

Szilágyi Lajos, Babrik János, Némethy János, Kovács József, dr. Felcsér Béla, Farkas Sándor, Pásztor Lajos, Pintér József.

Katona viseltek: nemes Erdélyi Ferenc, Báthory Sándor, K. Nagy Zoltán, Nagy József, Korbucz Ferenc, Kiss Ferenc, Neszvadba Béla, dr. Mázor József és dr. Gergely Ferenc. Főcsoport elnökség.

GAZDASÁGI ÉLET

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Kolozsváron és Marosvásárhelyen

Mint ismeretes, az iparügyi miniszterium újabb rendelete értelmében csak azok nyerhetnek bérceplési igazolványt, akik megelőzően sikeresen elvégezték egy szaktanfolyamot. Az EMGE felismerve, a cséplőgép és traktortulajdonosok, valamint kezelők helyzetét, a m. kir. földművelésügyi miniszterium Erdélyi Kirendeltségének támogatásával és a kolozsvári M. Kir. Gazdasági Akadémia, valamint a kolozsvári és marosvásárhelyi Állami Ipariskola közreműködésével Kolozsváron és Marosvásárhelyen 20 napos mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamokon részletesen előadják a traktor, cséplő és vetőmag-

kiosztó gép szerkezetét és kezelését. A tanfolyam végén pedig a sikeres vizsgázók bizonyítványt nyernek. Mindkét tanfolyam 1941. november 17-én reggel 8 órakor kezdődik.

A jelentkezéseket szóban vagy írásban a kolozsvári tanfolyamra EMGE Kolozsvár, Majális utca 22. szám címre, a marosvásárhelyi tanfolyamra EMGE Kirendeltség Marosvásárhely, Dr. Geese Dániel-utca 39. szám címre kérjük küldeni. A jelentkezés alkalmával 15 pengő tandíj is küldendő a tanfolyam címére. A résztvevők száma korlátozva van és a felvételnél a beiratkozási díj befizetésének sorrendjét vesszük figyelembe. A beiratkozási határidő november 15-ike.

Lehetővé tették a gumicsizmák és a sárcipők javítását

Az őszi esős idő beálltával esedékesé vált a hócipő javítása. Az elmúlt esztendőben a magyar gumiipar rengeteg hócizmát, hócipőt, sárcipőt és gazdacsizmát hozott forgalomba amelyek az egy-két esztendő használatát követően kisebb javításokra szorulnak. Ezeket a lábbeliket még nyersgumiból készítették, minőségük a lehető legjobb: fontos, hogy a bőrcipők kímélésére esőben, sárban, havazásban viselni lehessen őket továbbra is.

Az iparügyi kormányzat illetékes ténnyezői éppen ezért lehetővé tették, hogy a gumilábbelik javításához szükséges gumianyagot a szakiparosok idejében megkaphassák. Azok a gumijavító szakiparosok, akik a miniszteriumtól gumi javításra engedélyt kaptak, az anyaggyártó gumiipari bizottságtól havonta egy kilogram javítóanyagot kapnak a gumihócipők,

hócizmák, sárcipők, gazdacsizmák javításához.

Ez a mennyiség elegendő a javításokhoz, mert a gumi lábbeliken rendszerint csak kis felületeket kell pótolni vagy javítani. A havonta egy kilogram javító anyagot az illetékes szakiparosok az ipartestület útján kapják majd meg. Intézkedés történt, hogy a gumi

ZOMBORY SÁNDOR:
ÉS MÉGIS VAN FELTÁMADÁS
című könyve kapható a Nemzeti könyvkereskedésben
Ára: 3 pengő.

lábbelik javításához szükséges anyag állandóan rendelkezésre álljon és a közönség igényeit a javító ipar zavartalanul tudja teljesíteni.

Talpbőrre lehet feldolgoztatni az elhullott állatok bőrét

A Magyar Tudósító jelenti: Az állattenyésztéssel foglalkozó és állattartó gazdaságok az elhullott állatok bőrét talp és egyéb bőr céljaira feldolgozhatják. A cserzéshez szükséges engedélyt az Anyaggazdálkodás Bőripari Bizottságtól (Budapest, IV., Türr István-utva 4.) kell kérni, de az elhullás tényét községi bizonyítvánnyal kell igazolni. Az engedély elnyerése után a gazdák az elhullott állat bőrét megfelelő iparossai kikészíthetik.

Ezer pengő jutalom annak, aki Zathureczky hegedűt megtalálja

Budapestről jelentik: Zathureczky Ede, a világhírű magyar művész két értékes hegedűje rejtélyes módon eltűnt. Zathureczky ma megjelent a főkapitányságon és a rendőrségi sajtóiroda útján annak közlését kérte, hogy ezer pengő jutalmat ad a becsületes megtalálónak, aki az eltűnt hegedűket neki visszaadja. A hegedűket a jutalom ellenében át lehet adni a Zeneművészeti Főiskola portásának, vagy a károsult művésznek, (I. Vár-alja-utca 9.).

50 éves az érmihályfalvai Ipartestület

Az érmihályfalvai járási Ipartestület november 16-án szép ünnepre készült. Ekkor tartja meg ugyanis az Ipartestület vezetősége fennállásának 50 éves fordulóját és zászlószentelésének 25-ik évét.

Az ünnepség legfőbb vendégként Vargha József iparügyi miniszter vállalta, míg a zászlóanyai tisztséget J. v. Fráter Lórándné tölti be.

Az ünnepségre az ország számos Ipartestületéből küldöttségek érkezését jelentették és azon az érmihályfalvai járás több száz iparosa lelkes felkészültségben vesz részt.

FELROBBANT EGY AMERIKAI LŐPORGYÁR. Newyorkból jelentik: (NTI) Az Illionis állambeli Woorja városban levő Western Poover Co. lőporgyárában óriási robbanás volt. A robbanást 25 kilométeres körzetben is hallani lehetett.